

CZU: 327.84 + 355.40

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.6565480>**ANALIZA DE INTELLIGENCE VERSUS ANALIZA DE SECURITATE NAȚIONALĂ****Maria PROCA***INIS „Bogdan, Întemeietorul Moldovei”*

„Analiza de intelligence” sau „analiza informațiilor” este, deocamdată, o întrebare fără răspuns în literatura de specialitate, unii specialiști în domeniu optând pentru (1) stabilirea unui semn de egalitate între analiza informațiilor și analiza de intelligence ca domeniu de studiu privind problematicile de securitate națională, alții, însă, (2) pledează pentru definirea „analizei de intelligence” drept un demers specializat de cunoaștere asupra problematicilor de securitate națională, ca parte componentă a domeniului analizei informațiilor, iar unii (3) apreciază termenul „analiza intelligence” ca proces orientat spre elaborarea de cunoștințe acționabile, specific nu doar instituțiilor guvernamentale (de securitate națională), dar și celor private. Astfel, analiza de intelligence s-a extins dincolo de hotarele activității de intelligence clasice, chiar dacă a luat naștere anume în acest mediu, raportându-se, actualmente, și mediului privat. Pentru evitarea oricăror confuzii în utilizarea conceptelor abordate, propunem termenul „Analiză de securitate națională” ca definire a domeniului și procesului de activitate al analiștilor ce activează în structurile statale abilitate cu competențe în domeniul asigurării securității naționale, inclusiv, ca titlu de disciplină academică aplicativă, specifică procesului de formare profesională a analiștilor de informații angajați în instituțiile guvernamentale și din perspectiva ca funcția de analist pe viitor să poată fi raportată la un standard ocupațional național – cel de „analiză a informațiilor”.

Cuvinte-cheie: *analiza de intelligence, analiza informațiilor, analiza de securitate națională.*

INTELLIGENCE ANALYSIS VERSUS NATIONAL SECURITY ANALYSIS

“Intelligence analysis” or “informational analysis” meanwhile is a no-answer question in specialized literature. Some experts define it as (1) establishing a sign of equality between information analysis and intelligence analysis, both as a field of study on national security issues, while others plead for the following definition (2) “intelligence analysis” as a specialized approach to knowledge on national security issues and also a component of the field of information analysis. Meantime, some specialists appreciate the term (3) “intelligence analysis” as a process aimed at developing actionable knowledge, specific not only to government institutions (national security), but also to private ones. Thus, “intelligence analysis” has expanded beyond the confines of “classical intelligence” even though it was born in this environment and is currently being reported to the private sector. To prevent any possibility of confusion in the use of those concepts, we propose the following term: “National Security Analysis”. It will define the field and the active process of analysts working in national organizations with competencies in ensuring national security. Also, it will include the applicable academic discipline specific to the process of professional training of information analysts employed in governmental institutions and in addition, from the perspective that the position of the analyst in the future can be related to a national occupational standard, of “information analysis”.

Keywords: *intelligence analysis, informational analysis, national security analysis.*

*Prezentat la 31.03.2022**Publicat: mai 2022*